

SUUDİLER YÜZLERCE ETİYOPYALİYİ ÖLDÜRDÜ SINIRDA KATLIAM

Dünya bu vahşete kör, sağır... Suudi Arabistan sınır polisinin, ölümden kaçan Etiyopyalı kadın ve çocukların üstüne ağır makineli tüfeklerle ateş edip yüzlerce sivili katlettiği raporlara yansıdı. Ancak uydu görüntüleriyle tespit edilen cinayetlere karşı bilgilendirilen ABD'li yetkililerin bir yıldır sessiz kaldığı ortaya çıktı.

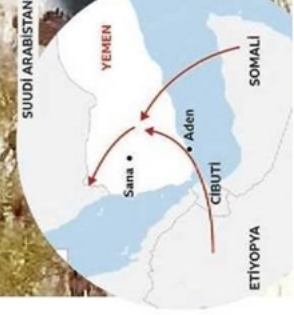
'KADINLARIN, ÇOCUKLARIN ÜSTÜNE BOMBA YAĞDIRILDI'

Ege'de geri itme faciaları vicdanları kanatırken Suudi Arabistan ile Yemen sınırında yaşananlar insanlık suçu İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (HRW) raporuna yansıdı. Raporda, Yemen'deki iç savaştan kaçan Etiyopyalıları Suudi sınır muhafızlarına ateş açıldığı, bomba atıldığı belirtildi. Mart 2022'den geçen haziran ayına kadar olan dönemde çoğu kadın ve çocuk yüzlerce kişinin hayatını kaybettiği ya da sakat kaldığı ortaya çıktı.

YEMEN VE ETİYOPYA HÜKÜMETLERİNDEN DE ÇIT YOK

Bölgeye ilişkin bugüne kadar hazırlanan en kapsamlı çalışmada uydu görüntüleri, görgü tanıklarının ifadeleri yer aldı. Sınır hattında yaşanan vahşete ilişkin ise BM Güvenlik Konseyi'nin, geçen ocak ayında ABD'nin BM temsilcisini bilgilendirdiği gün yüzüne çıktı. Batılı ülkelerle birlikte Washington'ın bir yıldır cinayetten farksız saldırılarına gözmezdence gelmesi büyük tepki topladı. Yemen ve Etiyopya hükümetlerinin sessizliği de dikkat çekti. **S/6**

BM, yılda 200 binden fazla sivilin deniz yoluyla Afrika Boynuzu'ndan Yemen'e, oradan da Suudi Arabistan'a geçmeye çalıştığını belirtiyor.

'Ölüm vadisi'nde toplu mezarlar

Suudi sınırındaki cinayetlere ilişkin İnsan Hakları Örgütü'nün raporunun baş yazarı Nadia Hardman "Toplu katliamları belgeledik. Yamaçların cesetlerle kaplandığı anlatıldı" dedi.

Suudi sınırında mülteci katliamı

BM yetkililerinin daha geçen Aralık ayında bilgilendirmesine rağmen Suudi Arabistan sınır güçlerinin Yemenli göçmenleri katletmesine ABD'nin aylardır göz yumduğu iddia edildi. BM'nin geçen hafta yayınladığı Üzerimize Kurşun Yağdırdılar başlıklı yeni raporunda Suudi Arabistan'ın sınır muhafızları Yemen sınırındaki göçmenleri topluca öldürmekle suçlanıyor.

İnsan hakları grupları, iş bulma ve siyasi sorunlardan kaçma umuduyla Doğu Afrika'dan Aden Körfezi'ni geçerek Suudi Arabistan'a gelmeye çalışan göçmenlerin yaşadığı tehlikeleri uzun zamandır belgeliyor.

yor. Raporda, göçmenlerin öldürülmesinin resmi Suudi politikası olması halinde bunun insanlığa karşı işlenmiş bir suç olabileceği belirtildi." Bununla birlikte Birleşmiş Milletler'in aralık ayında aralarında ABD'nin Yemen Büyükelçisi Steven H. Fagin'in de bulunduğu Fransa, Almanya, Hollanda, İsveç ve Avrupa Birliği'nden diplomatlara bizzat göçmen cinayetlerine ilişkin daha detaylı bilgi verdiği ortaya çıktı. Ocak ayında ABD'nin Birleşmiş Milletler Yardımcı Temsilcisi Richard Mills, Güvenlik Konseyi'nin Yemen konulu brifing-

de, "Suudi Arabistan sınırında göçmenlerin suistimale uğradığı iddialarından endişe duymaya devam ediyoruz" diyerek konuya üstü kapalı bir gönderme yapmıştı. ABD ve Birleşmiş Milletler'in çok sayıda Etiyopyalınlın Suudi Arabistan'ın sınır güçleri tarafından öldürüldüğünden açık açık bahsetmeyen Mills, "Tüm tarafları, BM müfettişlerinin bu iddiaları derinlemesine araştırmak üzere sınırın her iki tarafında da varlığını göstermesine izin vermeye çağırıyoruz" demişti. Bu sözlerden ABD'nin konuyu halk nezdinde çok detaylı

dillendirmemeye özen gösterdiği ancak hiç konuşmamış gibi olmamak için üstü kapalı değindiği anlaşılıyor. HRW'nin raporunun ardından NYT'ye açıklama gönderen ABD Dışişleri Bakanlığı, "ABD endişelerimizi dile getirmek üzere hızla üst düzey Suudi yetkililerle temasa geçti" diyerek, yetkililerin ocak ayındaki Güvenlik Konseyi brifingi de dahil olmak üzere "Suudi muhataplarına konuyla ilgili endişelerini düzenli olarak iletmeye devam ettiğini" belirtti. Ancak bu görüşmelerin Suudiler üzerinde ne kadar etkili olduğu belirsiz.

■ **ABD, RİYAD'LA İLİŞKİLERİNİ CANTANDIRMAK İSTİYOR** : ABD'nin sınırındaki şiddet olaylarını öğrendiği sırada Biden, Suudi Arabistan'ın başka konularda ABD çıkarlarına aykırı davranmakla suçuyordu. Suudi liderler ara seçimler öncesinde petrol üretimi kısırarak küresel petrol fiyatlarının yükselmesine yol açmıştı. Ayrıca Suudi Arabistan'ın Rusya'ya Ukrayna işgalinin ardından Batı tarafından uygulanan yaptırımlara katılmayı reddetmesi ilişkileri daha da gerdi. Suudi Arabistan'ın petrol üretimini azaltma kararı, ekonomisi petrol ve gaz ihracatına dayanan Rusya için olumlu bir hamle idi. Ancak son aylarda Biden ve yardımcıları, Suudi yetkililer ve İsrail arasında diplomatik ilişkilerin yeniden başlaması konusunda arabuluculuk yapıyor. Bu görüşmelerde Suudiler ABD'den güvenlik garantisi, daha tehlikeli silahlar ve nükleer enerji programı için yardım istiyor. Çoğunluğu Demokratlardan oluşan bazı Kongre üyeleri şimdiki kadar Suudi Arabistan'ı Ye-

men savaşı da dahil olmak üzere insan hakları konusundaki sorunlu tavrı nedeniyle birçok kez sert bir şekilde eleştirmişti.

■ **"AVRUPA'YA GELMİYORLAR DİYE UMURSAMADILAR MI?"**: Sınırdaki şiddet olayları arasında çok gizli bir bilgi sayılmaz. İnsan hakları grupları, iş bulma ve siyasi sorunlardan kaçma umuduyla Doğu Afrika'dan Aden Körfezi'ni geçerek Suudi Arabistan'a gelmeye çalışan göçmenlerin yaşadığı tehlikeleri uzun zamandır belgeliyor. Yaklaşık iki yıl önce sınırdaki şiddet olaylarının arttığına dair raporlar daha sık gelmeye başladı. Uluslararası Göç Örgütü'nün Kayıp Göçmenler Projesi, 2022 yılında Suudi sınırı yakınlarında en az 788 göçmenin öldüğünü, bunların çoğunun topçu ateşi veya silahla vurulduğunu tespit etti. Birleşmiş Milletler'den bir grup uzman da geçen ekim ayında yaptıkları açıklamada Suudi sınır muhafızlarının 2022'nin ilk dört ayında yaklaşık 430 göçmeni öldürdüğü, kadınlara ve çocuklara tecavüz ederek bazılarını çıplak bir şekilde Yemen'e geri gönderdiği iddialarını aktarmıştı. Buradaki asıl sorun, hak ihlallerinin Batılı hükümetlerce çok dillendirilmiyor olması. Dünyanın genel olarak Yemen'de sekiz yıldır devam eden savaşa karşı duyarsızlaşması ve Yemen'den geçen Etiyopyalı göçmenlerin Avrupa'ya gelme ihtimalinin düşük olması da bu umursamazlıkta rol oynuyor. Yemenli insan hakları örgütü Mwatana'da göç sorunlarını araştıran Ali Mayas, "Kimse için risk yok, bu yüzden soruna özen göstermiyorlar" diyor. **-KARAR DIŞ HABERLER**

İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (HRW) geçen pazartesi yayınladığı "Üzerimize Kurşun Yağdırdılar" başlıklı yeni raporunda Suudi Arabistan'ın sınır muhafızları Yemen sınırındaki göçmenleri topluca öldürmekle suçlaması tüm dünyanın tüylerini ürperten bir vahşeti anlatıyordu. Rapor, Yemen'deki savaştan Suudi Arabistan'a kaçmaya çalışan çoğunluğu Etiyopyalı yüzlerce kişinin sınırda vurularak öldürüldüğünü iddia ediyor. Hatta medyaya konuşan göçmenler, vurulma sonucunda uzuvlarının koptuğunu ve yollarda cesetler gördüklerini söylemişti. Daha da vahim olan ise New York Times'in yayınladığı bir haberle ortaya çıktı: Yoksa ABD biliyor da ses çıkarmıyor muydu? Gazetenin haberi şöyle devam ediyor: "Geçtiğimiz sonbaharda Amerikalı diplomatlar, ABD'nin Orta Doğu'daki yakın ortaklarından Suudi Arabistan'daki sınır muhafızlarının Yemen'den krallığa girmeye çalışan Afrikalı göçmenlere katliam yaptığını dair korkunç haberler aldılar. ABD'li yetkililere ve toplantılara katılan bir kişiye göre, gazetecilere konuşma yetkileri olmadığı için isimlerinin açıklanmaması koşuluyla konuşan diplomatlar, Aralık ayında Birleşmiş Milletler yetkililerinin kendilerine Suudi güvenlik güçlerinin göçmenleri vurduğu, bombaladığı ve taciz ettiği, çok sayıda ölü ve yaralı bıraktığı bilgisini sunmasıyla olayın detaylarına vakıf oldu. O zamandan bu yana aylar geçmesine rağmen ise Amerikalı yetkililer Suudilerin tutumunu kamuoyu önünde eleştirmede. ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilileri sadece geçtiğimiz hafta, BM'nin yayınladığı korkunç raporun ardından, konuyu Suudi mevkidaşlarına ilettiklerini ve onlardan soruşturma başlatmalarını istediklerini söylemekle yetindi. Bu görüşmelerin Suudileri durdurup durdurmadığı ise belirsiz. BM'nin yayınladığı rapor, göçmenlerle yapılan mülakatlara, fotoğraf ve videolara ve sınır bölgesinin uydru fotoğraflarına dayanıyor.

■ **"HANGİ UZVUNUZDAN VURALIM SIZI?"**: Raporda, Suudi muhafızların kendilerini kollardan ya da bacaklarından vurmadan önce hangi uzvu tercih ettiklerini sorduklarını söyleyen göçmenler ile muhafızların kendisini ve başka bir göçmeni iki kıza tecavüz etmeye zorladığını söyleyen 17 yaşındaki bir çocuktan bahsedili-